

Liitteenä raportti esille tulleista asioista.

Terveisin,

Pia Mäensivu
erityisliikunnanohjaaja
Liikuntapalvelut
Kulttuuri –ja hyvinvointi
Riihimäen kaupunki
Salpausseläntie 16
11100 RIIHIMÄKI
p. 019 758 4740
pia.maensivu@riihimaki.fi

12.3.2019 järjestettiin Riihimäellä esteettömyykävely. Sen tarkoituksena on kartoittaa kaupunkilaisten lähiympäristön esteettömyyttä ja myös vaikuttaa esteettömyyteen.

Mukaan oli kutsuttu yhdistysten kautta kuntalaisia, päättäjiä sekä kunnan työntekijöitä. Mukana oli vat

Kanta-Hämeen Keskussairaalaasta näkövammaisten kuntoutusohjaaja Eeva Saukkonen
Riihimäen Terveyskeskus kuntayhtymästä fysioterapeutti Sirpa Penttinen
Riihimäen kaupungin vanhusneuvoston edustajina Sinikka Peltola, Antti Helenius sekä Pentti Haapala
vammaisneuvoston edustaja Irma Petrell
Liikuntapalveluiden erityisliikunnan ohjaaja Pia Mäensivu
Kotona asumista edistävät palvelut, toiminnanohjaaja Susanna Sovio
Kaupunkitekniikan kunnossapitoyksiköstä Sami Minkkinen sekä liikennesuunnittelija Anna-Maija Jämsen
Kaupungin puutarhuri Päivi Sundman
Joukkoliikenteestä Kimmo Männistö
Kaavoitusyksiköstä Anniina Korkeamäki. Jari Jokivuo, Niina Matkala, Elisa Lintukangas sekä Otto Mäkelä
Riihimäen seudun näkövammaisista Kari Kekäläinen, Seija Kekäläinen, Aulis Laakso, Tytti Laakso, Aune Juntunen, Riita Lehtonen, Sinikka Lampinen, Tarja Simonen (myös vammaisneuvostossa)
Aivovamma yhdistyksestä Martti Isola
Reuma-tules Marjatta Halttunen
Omaishoitajat ja läheiset Reijo Kurkela, myös vammaisneuvostossa

Osallistujat pääsivät kokeilemaan kulkemista pyörätuolilla, rollaattorin kanssa sekä eri tavoin näkörajoitteisena valkoisen kepin kanssa.

Reitti kulki rautatieasemalta Pohjoinen asemakatu-Keskuskatu-Hämeenkatu-Valtakatu päättyen Kotokartanosäätiön Puistonkulmaan. Reitillä kulkijat havainnoivat esteettömyyttä tällä kertaa talviolosuhteissa.

Ensimmäiset havainnot tehtiin jo rautatieasemalla: aukeat ovat haastavia paikkoja näkövammaisille, kun ei ole kiintopisteitä mihin suuntaan lähteä. Talviaikaan lumivallit kuitenkin auttavat havainnoimaan, missä kadun reunat tulevat vastaan. Ensimmäisessä kadun ylityksessä Pohjoisella asemakadulla törmättiin

hankaluuksiin pyörätuolien, sähköpyörätuolien sekä rollaattorin kanssa. Liukas, liippaantunut lumi ei anna pitoa pyörien alle, vaan pyörät kääntyvät poikittain. Pienikin lumi/jääkokkare vaikuttaa kulkemista. Koneella lumi ei poistu niin tarkasti kuin käsin lapioimalla. Rollaattoria saattaa joutua nostamaan. Osallistujat muistelivat kulunutta talvea vaikeana, koska lunta on tullut niin paljon ja usein: auraus ei ole tahtonut pysyä perässä ja toisinaan suojatielle on ollut vaikea päästä lumivallin takia.

Uusi kiertoliittymä kulkien kohti keskustaa aiheutti kovasti keskustelua. Epäiltiin kiertoliittymän auttavan autoilijoita sujuvampaan kulkemiseen, mutta kiertoliittymä koettiin sen sijaan jalankulkijoiden näkökulmasta haastavaksi. Autoilijoiden tulee pysähtyä ennen kuin uskaltaa lähteä liikkeelle eivätkä näkövammaiset aina tällöinkään uskalla lähteä eteenpäin (liikenteen melu, kun autoja tulee useasta suunnasta). Näkövammaiset kulkijat kertoivat, että kepillä ei talviaikaan tunne missä suojatie on, missä suojatie alkaa ja päättyy (katukynnysten reunukset tasoittuvat talviaikaan tunnistamattomiksi). Pyörätuolilla kelaaminen talvikelissä on kovin raskasta hyväkuntoisellekin! Kiertoliittymän kohdalla sivuttiin keskusteluissa myös uuden puiston esteettömyyttä, vaikkakaan talvikunnossapitoa siellä ei olekaan. Puisto ei ole täysin esteetön. Puiston kulkuväylien pohjana on kivituhka.

Kulkijat panivat merkille, että liikkeiden omistajat noudattavat keskustassa hyvin määräystä, että kadulla olevat A-mainokset tulee olla aivan liikkeen seinässä kiinni. Tämä helpottaa kulkemista. Monen liikkeen sisääntulo havainnoitiin olevan hankalaa, vanhoissa rakennuksissa on portaita tai liian kapeita ovia, joista ei pyörätuolilla tai edes rollaattorilla pääse. Myös raskaat ovet vaikeuttavat sisäänpääsyä liikkeisiin. Jälkikäteen asennetut luiskatkaan eivät olleet hyvä vaihtoehto: tällöin niiden reunukset tulevat pitkälle jalkakäytävälle ja aiheuttavat kompastumisvaaran.

Keskustelua viritti myös miten huomioidaan jalankulkijat, kun liikkeisiin puretaan tavaraa. Huomioitiin, että hyvät merkkivalot ja merkkiäänät auttavat. Parasta olisi, jos autoja ei tarvitsi jättää jalankulkuväylille.

Katukiveysten reunuksissa havaittiin olevat isoja korkeuseroja. Nämä korkeuserot johtuvat siitä, että uutta rakennetaan vanhan jatkeeksi. Katureunuksia ei voi purkaa kovin pitkältä matkalta rakennettaessa uutta, vaan pyritään hyödyntämään jo olemassa olevat rakenteet.

Keskuskadun ja Hämeenkadun risteyksessä pysähdyttiin pohtimaan liikennevaloristeyksen ongelmia. Näkövammaiset kulkijat havainnoivat, että kun monet äänimerkit piippaavat yhtä aikaa, voi olla haasteita erottaa mistä ääni tulee. Pohdittiin, onko äänten taajuuksiin vaikutusmahdollisuutta. Nakuttava ääni on helpommin kuultavissa kuulovammaiselle kuin piipitys. Osa liikennevalojen piippauksista on liian hiljaisella äänellä mm. Sakon risteyksessä sekä Uramontien ja Kontiontien risteyksessä

Reitti jatkui Hämeenkatua Valtakadun risteykseen. Huomioitiin, että kostealla kelillä suojateiden valkoiset viivat ovat erittäin liukkaat. Näkövammaisten kulkijoiden kannalta kirkas valkoinen näky parhaiten, siksi valkoisia viivoja toivottiin maalattavan riittävän usein.

Esteettömyyskävely päätettiin Valtakadulle Puistonkulmaan, jossa Kotokartanosäätiö tarjosi kahvia ja pullaa kulkijoille. Keskustelimme lopuksi vielä vapaasti kulkemisen haasteista Riihimäellä.

Todettiin, että penkkejä on kovin vähän kulkijoille tarjolla. Penkit auttavat kotona asumisessa selviämistä, koska ulkoilu mahdollistuu ja sen myötä fyysisen toimintakyvyn ylläpito. Omatoimista kaupassa käyntiä tukee matkalla oleva penkki, jossa voi levähtää. Koti- ja vanhuspalvelut keräävät Virsussa ja Puistonkulmassa ehdotuksia levähdyspenkkien paikoiksi.

Useampi osallistujista oli huomannut Keskuskatu 2-4 jalkakäytävän kohdan olevan kovin pimeä ja siihen toivottiin valoa lisää.

Osallistajat kokevat, että vuorovaikutus luo viihtyvyyttä ja ”meidän Riksu”-henkeä. Tästä syystä nähtiin hyvänä asiana, että kävelyllä oli paikalla henkilöitä, jotka suunnittelevat ja rakentavat kulkuväyliä. Moneen mielestä askarruttavaan kysymykseen saatiinkin heti paikan päällä vastaus.

Tämä kirjoitettu kooste esteettömyyskävelystä lähetetään niille osallistujille, jotka olivat ilmoittaneet sähköpostinsa sekä kaupungin nettisivuille ja sosiaalisen median kanaviin.